

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-751-P-218/17-02-18

Zagreb, 4. svibnja 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavaka 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Zlatka Šehanovića**, na 178. sjednici, održanoj 4. svibnja 2017.g., daje sljedeće:

OČITOVANJE

- I. **Dužnosnici u smislu ZSSI-a pa tako i općinski načelnici, neovisno o tome obnašaju li dužnost profesionalno ili volonterski, za vrijeme trajanja mandata kao i u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, ne mogu biti članovi uprave odnosno direktori trgovackog društva niti po drugoj osnovi obavljati poslove upravljanja u trgovackom društvu (primjerice prokuristi), ali mogu biti vlasnici obrta u kojem također ne mogu obavljati poslove upravljanja, što znači da su obrt dužni voditi putem poslovođe u skladu sa odredbama Zakona o obrtu.**
- II. **Dužnosnici u smislu ZSSI-a pa tako i općinski načelnici, koji imaju 0,5% i više dionica odnosno udjela u vlasništvu (temeljnog kapitalu) trgovackog društva, za vrijeme obnašanja dužnosti dužni su prenijeti svoja upravljačka prava na temelju udjela u kapitalu društva na drugu osobu ili posebno tijelo (povjerenika) koji ne može biti član obitelji niti druga povezana osoba.**
- III. **Dužnosnik koji dužnost obnaša volonterski može za vrijeme obnašanja dužnosti obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja, osim poslova upravljanja poslovnim subjektom, pa tako može obavljati i poslove iz djelatnosti obrta čiji je vlasnik te može biti i zaposlen u trgovackom društvu u kojem ima udjele u vlasništvu, no ne smije povjereniku na kojeg je prenio upravljačka prava davati obavijesti, upute, naloge ili na drugi način biti s njim u vezi te time utjecati na ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza koji proizlaze iz vlasništva.**
- IV. **Dužnosnik koji dužnost obnaša profesionalno, može obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja, samo ukoliko Povjerenstvo, na prethodni zahtjev dužnosnika, utvrdi da obavljanje drugih poslova ne utječe na zakonito obnašanje javne dužnosti.**

- V. Dužnosnici su dužni u izvješću o imovinskom stanju navesti podatke o obavljanju drugih poslova i o prihodima koje ostvaruju po toj osnovi, kao i prihode obrta u njegovom vlasništvu te osobne prihode po osnovi udjela u vlasništvu trgovačkih društava.**
- VI. Poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu, a pravni poslovi koji su sklopljeni protivno ovoj zabrani su ništetni.**

Obrazloženje

Povjerenstvu je podnesen zahtjev za tumačenjem odredbi ZSSI-a koji je u knjigama ulazne pošte zaprimljen 2. svibnja 2017.g. pod poslovnim brojem 711-U-1593-P-218/17-01-4, povodom kojeg se vodi predmet broj P-218/17. Člankom 3. ZSSI-a propisano je tko su dužnosnici i obnašatelji dužnosti, odnosno na koga se primjenjuju odredbe ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno, na zahtjev dužnosnika, dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Iako je zahtjev u ovom predmetu podnijela osoba koja nije dužnosnik u smislu ZSSI-a, Povjerenstvo u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa i provođenja edukacije u pitanjima sukoba interesa povodom podnesenog zahtjeva daje obrazloženo očitovanje, s obzirom da se istim zahtjevom traži tumačenje odredbi ZSSI-a u odnosu na dužnost općinskog načelnika Općine Tinjan, s obzirom da su na temelju članka 3. stavka 1. točke 43. ZSSI-a općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona.

U zahtjevu se navodi da se Darko Banko kandidirao za izbor općinskog načelnika Općine Tinjan na predstojećim lokalnim izborima. S obzirom da je direktor u trgovačkim društvima a ujedno je i vlasnik obrta, od Povjerenstva se traži tumačenje obvezi koje proizlaze iz ZSSI-a u slučaju izbora na dužnost općinskog načelnika.

Uvidom u izvadak iz sudskog registra Trgovačkog suda u Pazinu utvrđeno je da je pod matičnim brojem subjekta 040223906 upisano trgovačko društvo BANKO TRANSPORT d.o.o., OIB: 78169601466, sa sjedištem u Tinjanu. Kao direktor (odnosno jedini član uprave) upisan je Darko Banko iz Tinjana. Ista osoba upisana je i kao jedini osnivač odnosno član trgovačkog društva.

Uvidom u izvadak iz sudskog registra Trgovačkog suda u Pazinu utvrđeno je da je pod matičnim brojem subjekta 130041461 upisano trgovačko društvo CEROT d.o.o., OIB: 80945717890, sa sjedištem u Tinjanu. Kao jedna od tri osobe ovlaštene za zastupanje trgovačkog društva, u svojstvu predsjednika uprave, upisan je Darko Banko iz Tinjana.

Darko Banko ujedno je upisan i kao jedan od 28 članova trgovačkog društva, među kojima su Općina Tinjan, jedno trgovačko društvo i još 26 fizičkih osoba. Pritom iz sudskega registra nije razvidno koliki udio u temeljnem kapitalu imaju pojedini članovi.

Uvidom u izvadak iz obrtnog registra Ureda državne uprave u Istarskoj županiji, Ispostave Pazin, utvrđeno je da je poslovni subjekt naziva Obrt za organizaciju prijevoza "Banko Transport Commerce", MBO: 90635078, upisan kao vlasništvo Darka Banka iz Tinjana. Obrt je osnovan 17. rujna 1997.g., a kao djelatnosti obrta upisane su trgovina na veliko i prateće djelatnosti u prijevozu. S obzirom da nije upisano da navedeni obrt ima poslovođu, iz obrtnog registra proizlazi da poslovanje obrta vodi njegov vlasnik Darko Banko, no upisano je da obrt ima izdvojeni pogon istog naziva, koji obavlja djelatnost održavanja i popravaka motornih vozila te izdvojeni pogon ima poslovođu.

Sukladno članku 90. stavku 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13.) općinski načelnici i njihovi zamjenici mogu odlučiti hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno ili volonterski.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano da **dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava**, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova **niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima**. Člankom 20. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da obveze koje za dužnosnika proizlaze iz članka 14. ovog Zakona počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja javne dužnosti.

Sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13.), funkcija direktora u društvu s ograničenom odgovornošću predstavlja funkciju člana uprave trgovačkog društva.

Zabrana istovremenog obnašanja dužnosti i članstva u upravi trgovačkog društva, propisana je beziznimno, neovisno o dužnosti koju dužnosnik obnaša te neovisno o tome obnaša li se dužnost profesionalno odnosno uz zasnivanje radnog odnosa ili volonterski kao i neovisno o vlasničkoj strukturi trgovačkog društva ili bilo koje druge okolnosti.

Slijedom navedenog, na temelju članka 14. stavka 1. i članka 20. stavka 3. ZSSI-a, ukoliko bude izabran na dužnost općinskog načelnika, neovisno o tome hoće li dužnost obnašati profesionalno ili volonterski, Darko Banko **ne može istovremeno s obnašanjem dužnosti, kao niti u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, obavljati funkciju člana ili predsjednika uprave** odnosno direktora bilo kojeg trgovačkog društva pa tako ni trgovačkih društava u kojima sada obavlja ovu funkciju, jer bi takva situacija predstavljala povredu odredbi ZSSI-a.

U slučaju stupanja na dužnost, obveza poštivanja odredbi ZSSI-a nastupa odmah te je svaki dužnosnik dužan uskladiti svoje privatne poslove, u skladu s odredbama ovog Zakona.

U odnosu na obrt u vlasništvu Darka Banka, Povjerenstvo ukazuje da je člankom 4. stavkom 4. ZSSI-a propisano da su poslovni subjekti u smislu toga Zakona trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, **obrtnici** i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona.

Odredbama ZSSI-a nije propisana zabrana dužnosnicima da budu vlasnici udjela u poslovnim subjektima, pa tako niti vlasnici obrta.

U smislu članka 4. Zakona o obrtu („Narodne novine“, br. 143/13) obrtnik odnosno vlasnik obrta obavlja registriranu djelatnost, ali može koristiti rad drugih osoba, pri čemu, sukladno članku 30. stavku 1. istog Zakona, obrtniku u obavljanju poslova obrta mogu pomagati članovi kućanstva, bez zasnivanja radnog odnosa. Člankom 28. Zakona o obrtu propisano je da obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati Zakonom propisane uvjete.

Vođenje obrta predstavlja poslove upravljanja poslovnim subjektom u smislu članka 14. stavka 1. ZSSI-a.

Slijedom navedenog, sukladno članku 14. stavku 1. te članka 20. stavka 3. ZSSI-a, ukoliko bude izabran na dužnost općinskog načelnika, neovisno o tome hoće li dužnost obnašati profesionalno ili volonterski, Darko Banko za vrijeme obnašanja dužnosti i u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti ne može obavljati poslove upravljanja obrtom čiji je vlasnik, već ove poslove treba povjeriti poslovođi.

U odnosu na situaciju povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a, počinjene od strane dužnosnika Mladena Rajka, općinskog načelnika Općine Tinjan u mandatu 2009.-2013.g., istovremenim obnašanjem dužnosti i obavljanjem funkcije člana uprave trgovačkog društva CEROT d.o.o. i određenih drugih trgovačkih društava, Povjerenstvo upućuje na Odluku Povjerenstva broj 711-I-1181-P-55-14/15-14-16 od 25. svibnja 2015.g., objavljenu na službenoj mrežnoj stranici Povjerenstva (www.sukobinteresa.hr).

Člankom 16. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnik koji ima 0,5% i više dionica, odnosno udjela u vlasništvu (temeljnom kapitalu) trgovačkog društva za vrijeme obnašanja javne dužnosti mora prenijeti svoja upravljačka prava na temelju udjela u kapitalu društva na drugu osobu, osim na povezane osobe iz članka 4. stavka 5. istog Zakona ili na posebno tijelo, odnosno na povjerenika koji će glede ostvarivanja članskih prava i udjela u društvu djelovati u svoje ime, a za račun dužnosnika.

Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da su povezane osobe članovi obitelj dužnosnika odnosno bračni ili izvanbračni drug dužnosnika, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre dužnosnika, posvojitelj, odnosno posvojenik dužnosnika, te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanima s dužnikom.

Odredbama ZSSI-a nije propisana zabrana dužnosnicima da imaju udjele u vlasništvu (temeljnog kapitalu) trgovačkih društava, no propisana je zabrana da vrijeme obnašanja dužnosti osobno ostvaruju svoja članska prava u skupštini trgovačkog društva.

Slijedom navedenog, sukladno članku 16. stavku 1. ZSSI-a, ukoliko bude izabran na dužnost općinskog načelnika, neovisno o tome hoće li dužnost obnašati profesionalno ili volonterski, Darko Banko je za vrijeme obnašanja dužnosti dužan prenijeti svoja upravljačka prava koja proizlaze iz udjela u vlasništvu (temeljnog kapitalu) u trgovačkim društvima u kojima ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu na drugu osobu ili na posebno tijelo (povjerenika), a taj povjerenik ne može biti njegova supruga niti druge povezane osobe iz članka 4. stavka 5. ZSSI-a.

Člankom 16. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da za vrijeme dok su njegova upravljačka prava u trgovačkim društvima prenesena na drugu osobu ili na posebno tijelo, dužnosnik ne smije davati obavijesti, upute, naloge ili na drugi način biti u vezi s tom osobom ili tijelom te time utjecati na ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza koji proizlaze iz članskih prava u tim društvima. Dužnosnik ima pravo da ga se jedanput godišnje obavještava o stanju trgovačkih društava u kojima ima udjele.

Člankom 13. stavkom 2. ZSSI-a propisano da dužnosnici koji profesionalno obnašaju javnu dužnost za vrijeme njezina obnašanja ne mogu uz naknadu ili radi ostvarivanja prihoda obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja osim ako Povjerenstvo, na prethodni zahtjev dužnosnika, utvrdi da predmetni poslovi ne utječu na zakonito obnašanje javne dužnosti.

Stoga, ukoliko bude izabran na dužnost općinskog načelnika, a istu dužnost bude obnašao volonterski, Darko Banko može bez obveze ishodenja prethodne suglasnosti Povjerenstva istovremeno obavljati poslove iz djelatnosti obrta čiji je vlasnik, osim poslova upravljanja, bez obzira da li su isti redoviti ili povremeni.

U istim okolnostima, dakle u slučaju izbora na predmetnu dužnost i volontersko obavljanje dužnosti, nema zapreke iz članka 13. stavka 2. ZSSI-a da Darko Banko istovremeno bude zaposlen u trgovačkom društvu u kojem ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu (ili u bilo kojem drugom poslovnom subjektu) ili da po drugoj osnovi obavlja poslove iz djelatnosti toga trgovačkog društva uz naknadu, bez obzira na učestalost obavljanja tih poslova, ukoliko se ne radi o obavljanju funkcije direktora ili obavljanju poslova upravljanja poslovnim subjektom, primjerice poslove prokuriste.

U tom smislu nije dozvoljeno niti da na temelju ranije izdane punomoći obavlja one operativne poslove koji spadaju u nadležnost člana uprave odnosno direktora društva s ograničenom odgovornošću.

Pored navedenog, ukoliko bi bio zaposlen ili po drugoj osnovi obavljao dozvoljene poslove u trgovačkom društvu u kojem ima udio u vlasništvu od 0,5 % ili više, morao bi posebno voditi računa da postupa sukladno članku 16. stavku 4. ZSSI-a. Naime, u praksi je teško provesti da zaposlenik društva s ograničenom odgovornošću, u kojem ujedno ima i udjele u vlasništvu, izbjegne svaku vezu s povjerenikom i ničim ne utječe na ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza koji proizlaze iz njegovih članskih prava u istom trgovačkom društvu.

Ukoliko Darko Banko bude izabran i stупи на dužnost općinskog načelnika Općine Tinjan, u slučaju profesionalnog obnašanja dužnosti, ne može obavljati druge poslove u smislu stalnog i redovitog zanimanja bez prethodne suglasnosti Povjerenstva kojom se utvrđuje da obavljanje određenih poslova ne utječe na zakonito obnašanje javne dužnosti.

Sukladno odredbama članka 8. i članka 13. stavka 4. ZSSI-a, neovisno o tome obnaša li se dužnost profesionalno ili volonterski, u izvještu o imovinskom stanju dužnosnika, pored svih ostalih podataka iz propisanog obrasca, dužnosnici su dužni navesti podatke o prihodima po osnovi obavljanja drugih poslova kao i prihode samog obrta u njegovu vlasništvu kao i eventualne prihode od trgovačkih društava po osnovi udjela u vlasništvu (temeljnom kapitalu). .

Člankom 17. stavak 1. ZSSI-a izričito je propisano da poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu. Na temelju članka 17. stavka 2. ZSSI-a, ograničenje iz stavka 1. ovog članka primjenjuje se i na poslovne subjekte u kojima član obitelji dužnosnika ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu, u slučaju kada je član obitelji dužnosnika na bilo koji način, izravno ili neizravno, stekao predmetni udio odnosno dionice od dužnosnika u razdoblju od dvije godine prije imenovanja odnosno izbora na javnu dužnost pa do prestanka njezinog obnašanja. Naglašava se da su, na temelju članka 17. stavka 5. ZSSI-a, pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 1. i 2. istog članka ništetni.

Člankom 17. stavkom 6. ZSSI-a propisano da se prethodno navedene odredbe toga članka ne primjenjuju na aktivnosti na temelju poslovnih odnosa koji su zaključeni prije nego je dužnosnik započeo s obnašanjem dužnosti, ali i da je započinjanjem obnašanja dužnosti, dužnosnik dužan u roku od 60 dana dužan uskladiti svoje aktivnosti po već prije zaključenim poslovnim odnosima u cilju otklanjanja mogućeg i sprječavanja predvidljivog sukoba interesa.

Stoga, ukoliko Darko Banko stupi na dužnost općinskog načelnika Tinjan te istovremeno zadrži vlasništvo nad obrtom "Banko Transport Commerce" te 0,5 % ili više udjela u vlasništvu trgovačkih društava BANKO TRANSPORT d.o.o. i CEROT d.o.o., kao niti u slučaju ako 0,5 % ili više udjela u vlasništvu ovih trgovačkih društava odnosno vlasništvo nad navedenim obrtom prenese na članove svoje obitelji u smislu članka 4. stavka 2. ZSSI-a, navedena trgovačka društva ne mogu stupati u poslovni odnos s Općinom Tinjan za vrijeme obnašanja dužnosti, kao niti u razdoblju od dvanaest mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti, sukladno članku 20. stavku 3. ZSSI-a.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je dalo očitovanje kao što je navedeno u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Podnositelj zahtjeva Zlatko Šehanović, putem e-mail adrese
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

